

Robert Vannoy , Historia ya Agano la Kale, Hotuba 12

Mwanzo 3 – Kuanguka – Mchakato wa Kujisalimisha, Matokeo ya Awali

c. Mchakato wa Kujisalimisha

Tulikuwa tunajadili, Mwanzo 3 “Kuanguka dhambini,” na tulikuwa tumeingia kwenye majadiliano ya 2. “Maelezo ya anguko.” Nami nilikuwa nimejadili a. na b. “Asili ya jaribio” na “Nyoka.” Kwa hivyo tunaanza c. Hayo yote yako kwenye karatasi yako ya muhtasari. “Maelezo ya anguko,” ambayo ni c. chini ya nambari 2. na kisha c.) ndipo tunapoanza, ambayo ni: “Mchakato wa kujisalimisha.” Kwa hivyo Mwanzo 3, “mchakato wa kujisalimisha.”

1. Kuingizwa kwa Shaka

Nadhani kuna hatua kadhaa zinazohusika unapotafakari simulizi hapo kuhusu kujaribiwa kwa Hawa na nyoka. Kwanza unasoma kuna kuingiza mashaka katika Mwanzo 3:1: “Nyoka alikuwa mwerevu kuliko wanyama wote wa porini ambao Mungu aliwafanya. Akamwambia mwanamke, ‘Je, kweli Mungu alisema msile matunda ya mti wowote bustanini?’” Kuna kuingiza mashaka. Shetani anauliza swali: “Je, kweli Mungu alisema msile matunda ya mti wowote bustanini?” Maana ya swali ni kwamba Mungu si mwenye upendo na mwema. Je, Mungu ni mtu ambaye hakuruhusu kufanya jambo lisilo na madhara kama kula matunda ya mti huo? Kuna dhana ambayo nadhani inadokezwa katika swali: “Je, kweli Mungu alisema msile matunda ya mti wowote bustanini?”

2. Kunoa Marufuku Mwanamke anayemtetea Mungu ni hatua ya pili katika mchakato huo, lakini inaonekana kwamba anapofanya hivyo ananoa makatazo. Sasa, sijui kama unaweza kusesitiza kuhusu hili, lakini inaonekana kwamba ndivyo anavyofanya katika mstari wa 2. “Mwanamke akamwambia nyoka, ‘Tunaweza kula matunda ya miti iliyoko bustanini, lakini Mungu alisema msile matunda ya mti ulio katikati ya bustani, wala msiuguse la sivyo mtakufa.’” Msemo huo wa mwisho, “msiuguse,” si kitu ambacho tunaambiwa katika Mwanzo 2:17. Mwanzo 2:17 unasema, “Msile matunda ya mti wa ujuzi wa mema na mabaya, kwa maana mtakapokula matunda yake mtakufa hakika.”

Anapojibu , anasema, “Mungu alisema, ‘Msile matunda ya mti ulio katikati ya bustani wala msiuguse la sivyo mtakufa.’” Kwa maneno mengine, anaongeza ukali wa katazo hilo. Sasa, labda unaweza kusoma mengi sana katika hilo, lakini inaonekana kwangu kwamba hilo linaonyesha mtazamo wa chuki au hasira kwa upande wa Hawa, kwa maana kwamba Mungu hapa ni mkali sana labda. Kwa nini anafanya hivi? Sijui ni wangapi kati yenu mna watoto wadogo, lakini mara nyingi mtaona aina hiyo ya mwitikio kwa watoto wadogo. Utawaambia hawapaswi kufanya jambo fulani na wanachukia, na kisha wanalifanya kuwa kali zaidi au gumu wanapoonyesha chuki hiyo na kuipotosha kwa njia hiyo. Kinachoonyesha hasa ni chuki au hasira ya kuwekewa vikwazo. Huenda kuna kitu kama hicho hapa, nisingekuwa na msimamo mkali kuhusu hilo, lakini hakika katika kulinganisha kauli katika Mwanzo 3:2 na katazo, kuna nyongeza hiyo ambayo inaweza kuonyesha hasira au chuki kwa upande wake, kwamba Mungu ni mkali sana.

3. Shutuma Kumshtaki Mungu Hatua ya tatu ni Shetani, katika mstari wa 4, anamshtaki Mungu waziwazi kwa kuwa mwongo. Anajitokeza na kusema, “Hakika hamtakufa,’ nyoka akamwambia mwanamke.” Mstari wa 4 ni “hakika hamtakufa.” Ni shambulio la moja kwa moja kwa ukweli na uadilifu wa Mungu. Mungu alisema, mtakufa, Shetani anasema, hamtakufa.

4. Kuchanganya Ukweli na Uongo Hatua ya nne iko katika mstari wa 5, kwa sababu katika mstari wa 5 Shetani anaendelea na mchanganyiko wa ukweli na uongo. Anasema, “kwa maana Mungu anajua mtakapokula matunda yake macho yenu yatafumbuliwa, nanyi mtakuwa kama Mungu, mkijua mema na mabaya.” Kuna mchanganyiko wa ukweli na uongo, ambao mara nyingi ni mbaya zaidi kuliko uongo mtupu. Ni vigumu kuutatua. Kile Shetani anachosema katika mstari wa 5 ni kweli, lakini si kwa faida ya mwanadamu kama anavyodokeza kwamba kingekuwa. “Mtakapokula matunda yake macho yenu yatafumbuliwa, mtakuwa kama Mungu.” Sasa katika Mwanzo 3:22 mwishoni mwa sura, tuliangalia mstari huo mapema katika uhusiano mwingine. Unaweza kuona kile Shetani alisema kwamba kulikuwa kweli, kama vile baada ya

anguko Mungu anavyosema, katika mstari wa 22, “mwanadamu sasa amekuwa kama mmoja wetu, akijua mema na mabaya.” Lakini unaona hilo linamaanisha kwamba hilo ni jambo linalotamanika na zuri, wakati kwa kweli kile kinachomaanisha ni unyang'anyi wa Adamu na Hawa kama tulivyojadili hapo awali umuhimu wa jina la mti wa ujuzi wa mema na mabaya, mahali ambapo kwa haki palikuwa pa Mungu pekee kama kiamuaji cha maadili na kilichokuwa sahihi na kilichokuwa kibaya. Kwa hivyo Shetani anadokeza kwamba ni kwa faida yao, wakati kwa kweli sivyo. Kwa hivyo kuna mchanganyiko wa ukweli na uwongo.

5. Anakuwa Mwenye Kujitawala Akikiuka Amri ya Mungu Hatua ya tano, mstari wa 6, “Mwanamke alipoona ya kuwa tunda la mti huo ni zuri kwa chakula, la kupendeza macho, na pia la kutamanika kwa kupata hekima, alichukua baadhi akala.” Unachokiona katika mstari wa 6 ni kwamba mawazo ya kibinadamu ya mwanamke, kulingana na hoja za Shetani, yanampeleka kutenda dhambi. Nadhani mchakato hapa ulikuwa wa kujisalimisha taratibu kama unavyoweza kusema. Lakini ni wakati tu anapoonja tunda na kula ndipo anavuka mpaka huo. Anakiuka marufuku ambayo Mungu alikuwa amempa, na kwa kweli anajiweka kama kanuni inayoamua mema na mabaya, mema na mabaya na kudai kwamba uhuru huo ni wa Mungu pekee.

1 Yohana 2:16 ni mstari wa kuvutia unaohusiana na Mwanzo 3. 1 Yohana 2:16 inasema, “Kwa maana yote yaliyo duniani, tamaa ya mwili, na tamaa ya macho, na kiburi cha uzima, hayatokani na Baba, bali yatoka duniani. Dunia inapita, na tamaa yake. Bali yeye afanyaye mapenzi ya Mungu adumu milele.” Una “tamaa ya mwili” iliyotajwa katika 1 Yohana 2:16, kipengele cha hisi cha mwanadamu—tamaa ya mwili. Ukiangalia nyuma mstari wa 6, “mwanamke akaona ya kuwa mti ni mzuri kwa chakula”—kipengele cha hisi cha mwanadamu, hamu yake ya mwili. Kisha, katika 1 Yohana 2:16 una “tamaa ya macho”—kipengele cha uzuri. Na katika Mwanzo 3:6 unasoma, “tunda la matunda lilikuwa la kupendeza macho.” Na kisha kipengele cha kiakili ni “kinatamaniwa kwa kupata hekima.” Yohana alikuwa na “kiburi cha uzima” kipengele hicho cha kiakili—kinatamaniwa kwa kupata hekima. Vipengele hivyo vitatu: hisia, urembo, na kiakili

vinaonekana kuungana hapa katika hoja hii iliyomfanya achukue tunda.

6. Hawa Anampa Adamu Tunda

Hatua ya sita na ya mwisho iko mwishoni mwa mstari wa 6. “Pia akampa mumewe aliyekuwa naye, naye akala. Kwa hiyo, Adamu naye akachukua, akala.” John Murray, katika maelezo yake kuhusu kifungu hiki katika baadhi ya mihadhara, anapendekeza kwamba njia rahisi zaidi ya kumshinda mwanamume ni kupitia mwanamke anayempenda na kumheshimu. Huenda kulikuwa na kitu kama hicho kilichofanya kazi hapa. Hakika, Adamu alikuwa na jukumu na Maandiko mengine yanaweka wazi hilo. Lakini ni kupitia Hawa ndipo anaongozwa kutenda dhambi.

Kwa hivyo, kuna mchakato wa taratibu. Kinadharia unaweza kurudia mchakato huo, kutafakari na kuuliza swali, dhambi ilitokea lini hasa? Hawa alitenda dhambi lini? Sijui kama unaweza kulithibitisha hilo. Hakika kufikia wakati alipokula tunda, kwa kitendo cha waziwazi, alikuwa amevunja amri waziwazi. Lakini huenda alikuwa ametenda dhambi kabla ya hapo katika mawazo yake, akilini mwake. Murray anapendekeza kwamba dhambi ilitokea wakati ambapo kulikuwa na burudani ya huruma ya mapendekezo ya nyoka. Hapa Hawa angeweza kusema, “Tazama Bwana amesema, nitamtii Bwana,” lakini badala yake, anasema, “Wow, labda uko sahihi.” Katika hatua hiyo, ambapo anakubali kwa huruma mapendekezo ya nyoka, Murray anahisi kulikuwa na dhambi. Hafikirii unaweza kutaja hilo. Huwezi kuwa na uhakika kabisa kuhusu mahali ambapo hilo lilitokea. Inaweza kurudi nyuma hadi jibu lake la kwanza. Anaposema, “Tunaweza kula matunda ya miti ya bustani” au anaposema mwishoni mwa mstari wa 2, “wala msiiguse.” Inaweza kurudi nyuma sana lakini ni vigumu kusema kwa uhakika. Kwa vyovyote vile, una mchakato wa kujisalimisha.

d. Ghafla ya Matokeo d. ni: "Ghafla ya matokeo." Mchakato ulikuwa wa taratibu, matokeo yalikuwa ya ghafla. Unaona kwamba mara moja, katika mstari wa saba, kwa sababu unasoma mara tu Adamu naye alipokula tunda, kauli inayofuata katika mstari wa

7 ni: "Macho yao wote wawili yakafumbuliwa, wakajua ya kuwa walikuwa uchi. Wakashona majani ya mtini, wakajifanyia vitambaa." Kwa hivyo, jambo la kwanza kuhusu ghafula ya matokeo, ni aibu ya uchi. Mstari wa 7, "macho yao yakafumbuliwa." Sasa unakumbuka Shetani alisema katika mstari wa 5, "Mungu anajua ya kwamba siku mtakayokula macho yenu yatafumbuliwa. Nanyi mtakuwa kama Mungu mkijua mema na mabaya." Unaona wanapokula, na jambo la kwanza ambalo maandiko yanasema ni: "macho yao wote wawili yakafumbuliwa." Hata hivyo, unachopata ni ufahamu wa uchi ambao haukuwapo hapo awali.

Sidhani kama hii inamaanisha, na nadhani tunapaswa kuwa imara sana kuhusu hili, kwamba hii ndiyo ilikuwa asili ya fahamu ya ngono. Kumekuwa na wale ambao wamebishana hivyo. Ni baada ya anguko ndipo kuna ufahamu wa fahamu ya ngono. Sidhani kama tunaweza kusema kwamba ngono na fahamu ya ngono zilitokana na dhambi. Ujinsia na fahamu ya ngono si dhambi au matokeo ya dhambi. Mungu alikuwa amemwambia Adamu kabla ya anguko, "Zaeni mkaongezeke, mkajijaze dunia." Hakuna sababu ya kufikiria kwamba hii ndiyo asili ya fahamu ya ngono. Lakini una ufahamu wa aibu na uchi unaotokea wakati wa dhambi. Nadhani hilo linatuambia sasa kuna uhusiano ulioharibika au uliopotoka kati ya Adamu na Hawa ambao haukuwepo hapo awali. Nadhani hilo linaonyesha hatimaye upotoshaji wa mahusiano yote ya kibinadamu kwa sababu ya dhambi.

Ukirudi kwenye Mwanzo 2:25 tunasoma, "wote wawili walikuwa uchi, mwanamume na mkewe hawakuona haya." Lakini sasa yote yamebadilika, wanajua kwamba wako uchi na sasa wanashona majani ya mtini na kujitengenezea nguo za ndani. Nadhani hii inaonyesha aibu inayotokana na dhambi ambayo inaashiria uharibifu wa maelewano na usafi katika uhusiano kati ya Adamu na Hawa. Kile ambacho hapo awali kilikuwapo wakati wakiwa katika hali yao ya kutokuwa na dhambi sasa kimetoweka, na bila shaka, kwa maana pana zaidi, nadhani ni dalili ya kutengwa kati ya mwanadamu na mwanadamu mwenzake iwe ni mwanamume au mwanamke kwa sababu ya dhambi na mahusiano yaliyopotoka.

Nadhani labda ninachoweza kusema ni aibu ni taswira. Labda hiyo si neno zuri

kutumia. Sasa aibu ni nini ukiifikiria? Ni aina ya hisia inayosababishwa na kitu. Nadhani ni hisia inayotokana na fahamu ya hatia. Inaweza kuwa na sababu mbalimbali, unaweza kuaibishwa kwa sababu ya uchi, unaweza kuaibishwa kwa mambo mbalimbali ambayo yanaweza kuisababisha. Inahusiana na hisia ya hatia. Hapa inahusishwa na kufichuliwa kwa mwili. Wanyama hawana, kwa kadiri tunavyojua. Ni jambo gumu sana kwa sababu pia linahusiana na utamaduni na malezi. Unajua, katika baadhi ya tamaduni aibu haipo kabisa kuhusu uchi kwa sababu ya jinsi utamaduni unavyoshughulikia hilo. Lakini kwa kawaida inaonekana kwamba kuna hisia ya aibu kwa uchi na pia kwa mambo mengine. Inahusiana na hisia ya hatia. Kwa hivyo "taswira" nadhani kwa maana hiyo.

Lakini hebu turudi kwenye swali hili, umuhimu wa ufahamu wa uchi mara tu baada ya anguko ni upi? Ningependekeza tu kwamba baada ya anguko mwanadamu ana asili ya kuanguka. Kimsingi ana mwelekeo wa dhambi kutokana na anguko. Hilo humfanya atafute na kumnyonya mwanadamu mwenzake. Hilo linakuwa mwitikio wa asili wa mwanadamu wa asili ya anguko, akitafuta kumnyonya mwanadamu mwenzake. Sidhani kama hilo linaonekana kwa urahisi zaidi kuliko katika uhusiano wa kimapenzi. Kumnyonya mtu mwingine unapoingia katika uhusiano wa kimapenzi kunakuwa hatari kubwa sana. Na kwa hivyo tunachogundua ni kwamba uhusiano kati ya Adamu na Hawa si safi kama ulivyokuwa hapo awali na wanapata aibu kama kielelezo cha hatia yao. Kuna matumizi ya neno hilo tena, "kielelezo."

Lakini upande wa nyuma wa hilo ni aibu ni baraka. Inaweza kuja kama matokeo ya dhambi na hisia ya hatia, lakini pia ni baraka kwa sababu inalinda kutokana na hatari ya kimaadili. Kwa hivyo ina kazi nzuri, nadhani tunaweza kusema kwamba kutokuwa na aibu kunahimiza unyanyasaji wa kingono kwa mtu mwingine. Kuna mengi ya hayo katika jamii yetu na inahimiza unyanyasaji wa kingono. Aibu hulinda kutokana na hilo. Mavazi hutolewa na Mungu kama njia ya kudumisha uhusiano mzuri kati ya jinsia katika ulimwengu ulioanguka. Sasa, tukitafakari hili zaidi kidogo, inaonekana kwangu kwamba pale ambapo upendo wa kweli unatawala, hilo ni neno lenye mzigo leo "upendo wa kweli," upendo wa kweli katika maana ya kibiblia ambapo huo unatawala, na pale ambapo kuna hamu ya kumtii Mungu, kwa upande wa watu wawili katika uhusiano wa

ndoa, aibu hiyo inaweza kuanguka kwa kiasi kikubwa. Na unaweza kurudi kwenye jinsi ilivyokuwa katika Mwanzo 2:25, "wote wawili walikuwa uchi, mwanamume na mkewe, nao hawakuona haya." Lakini ni pale tu ambapo upendo wa kweli katika maana ya kibiblia unatawala, na pale ambapo kuna hamu ya kumtii Mungu ndipo utendaji huo unaanguka bila kuwa na aibu ya aibu. Inaonekana kwangu kwamba katika hali iliyo ndani ya uhusiano wa ndoa hali hiyo kabla ya anguko inaweza kufikiwa, lakini haijawahi kutekelezwa kikamilifu katika ulimwengu ulioanguka.

Kwa hivyo una jambo muhimu sana linalotokea hapa. Inashangaza kwamba jambo la kwanza linalosemwa baada ya anguko ni , "macho yao wote wawili yalikuwa wazi, walijua kwamba walikuwa uchi." Pili, inaonekana kwangu kwamba kuna maswali makubwa zaidi yaliyozungumziwa hapa mwanzoni, yaani, kuna kutengwa kati ya Adamu na Hawa. Kutengwa huko pamoja na mwelekeo wa unyonyaji, kunaonekana labda waziwazi katika uhusiano wa kimapenzi kama ilivyo mahali pengine popote, na kwa hivyo hilo linakuwa jambo ambalo linaangaziwa hapa mara moja. Nadhani suala hilo ni suala pana zaidi. Unajua jambo hilo kuhusu Nuhu na wanawe ingawa si mwanamume na mwanamke, inawezekana kabisa kwamba kulikuwa na aina fulani ya unyonyaji wa kijinsia uliopotoka hapo na pia katika kufichua uchi wa Nuhu.

Imenakiliwa na Lauren Emanuele, Alli Carriveau , Morgan Valliere, na mhariri Phillip Valdes
Uhariri mbaya na Ted Hildebrandt
Hariri ya mwisho na Rachel Ashley
Imesimuliwa tena na Ted Hildebrandt